

Список використаних джерел

1. Білик В. Г. Формування готовності майбутніх учителів до здоров'яформувальної діяльності у початковій школі: автореф. дис. на здобуття наук ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти». Київ, 2016. 20 с.
2. Гіляров Е. М. Конфліктологія. Київ: ПРМТС, 1999. 122 с.
3. Копилов С. А. Психологічні умови ефективної педагогічної взаємодії вчителя і класа: дис. канд. псих. наук. Київ, 1995. 196 с.
4. Ложкін Г. В., Пов'якель Н. І. Психологія конфлікту: теорія і сучасна практика: навчальний посібник. Київ: ВД «Професіонал», 2006. 416 с.
5. Рибакова М. М. Конфлікт та взаємодія у педагогічному процесі. Харків: Просвіта, 1993. 128 с.
6. Шеремет І. В. Теоретико-методологічні засади формування готовності майбутніх вчителів до профілактики порушень зору учнів початкової школи. // Nooczesna edukacja: filozofia, innowacja, doświadczenie. Łódź: Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Informatyki i Umiejętności, 2016. Nr 4(8). S. 121–126.

Наливайко Ольга,
концертмейстерка Полтавської міської
школи мистецтв
«Мала академія мистецтв»
імені Раїси Кириченко»,
Лобінцева Альбіна,
викладачка Полтавської міської школи
мистецтв «Мала академія мистецтв»
імені Раїси Кириченко» (м.°Полтава)

ХУДОЖНІЙ ОБРАЗ У ХОРЕОГРАФІЧНОМУ МИСТЕЦТВІ

Анотація. У статті висвітлюється сутність художнього образу у хореографічному мистецтві, підкреслюється значення інших видів мистецтва у його створенні. Розкриваються складові створення

художнього образу в хореографічному мистецтві.

Ключові слова: хореографічне мистецтво, художній образ, балетмейстер, виразні засоби танцю, талант балетмейстера, пластика людського тіла, рух.

Постановка проблеми. Хореографічне мистецтво – це синкретичне мистецтво, яке поєднує танець і пантоміму, музику і поезію, пластику рухів і драматургію літературного твору. Це і класичний балет, і народні і бальні танці, і танець модерн, і естрадні танці.

Специфіка художнього образу досліджується в усіх галузях мистецтва: в живописі, хореографії, музиці, кінематографі, театрі. Створення художнього образу – одне з найголовніших завдань у процесі роботи над постановкою будь-якого виду хореографічного твору, будь то велика балетна вистава чи невеличка хореографічна замальовка.

Ступінь вивчення проблеми. Ці питання висвітлювали у своїх наукових роботах І.°Гутник, Б.°Колногузенко, В.°Литвиненко, Н.°Семенова, Є.°Щербак та інші.

Виклад основного матеріалу. Завдання любого художника (поета, музиканта, режисера, балетмейстера) – відтворити у своєму творі засобами свого мистецтва атмосферу та час подій, створити художній образ.

Художній образ у хореографії розуміємо як відтворення дійсності в часі та просторі за допомогою пластики людського тіла: рухів, поз, жестів і міміки, що емоційно-чуттєво забарвлені виконавцем. Успіх будь-якого хореографічного дійства залежить від уміло написаного лібрето, правильно підбраної музики, майстерно розробленого хореографічного тексту, художнього оформлення відповідно задуму, а особливо – презентація сюжету в танцювальних образах під час дії.

Мистецтво хореографії найтіснішим чином пов'язане з музикою, яка має відповідати ідейному задуму балетмейстера і допомагати йому в розкритті образу.

Велике значення в створенні образу героя має знання балетмейстером

психології, він опирається на психологічну логіку, щоб вирішити крутий поворот у розвитку танцю, звертається до образної пантоміми.

У створенні хореографічного образу найголовніше місце займає танцювальна мова і його хореографічний текст. Різноманітність рухів, логічна послідовність фігур, швидкість і легкість, точність рухів, рівновага і контрастність рук і ніг, темпу, фігур – все це якості справжнього танцю. Розкриття ідеї твору, образу і характеру героїв залежить напряду від хореографічного тексту, що передбачає міміку, пантоміму, жести, які придумує балетмейстер. У балетному мистецтві жест має велике значення як один із основних провідників змісту, який виражає думки, почуття, переживання. Театральний жест відрізняється від побутового. Якщо в драматичному театрі жест доповнює мову, в опері – вокальну партію, то в балетному театрі, де основним засобом виразності являється пластика людського тіла, жест разом з мімікою є основним. Великий французький реформатор танцю Ж.°Ж.°Новер в своїй книзі «Листи про танець і балет» зазначав, що жести і міміка кожного мають відповідати по рухам душі, тоді можна виразити справжні почуття.

У роботі над хореографічним твором, над його художнім образом велике значення має творча фантазія. Фантазія проявляється при написанні лібрето, придумуванні сюжету, розробці композиційного плану, при створенні танцювальних сцен, образів.

Балетмейстер у створенні художнього образу відштовхується від сюжету, ідеї і будує хореографічний образ на основі музичного матеріалу. Для правильного вирішення сценічного образу, для того, щоб цей образ розкривав ідею твору режисер повинен знати і відповідно відобразити історичну обстановку, зробити поведінку героя логічною, правдивою, природною.

Будь-який хореографічний твір будується за законами драматургії. В сценічному образі повинна бути і своя експозиція, і зав'язка, ступені розвитку дії, кульмінація і розв'язка. Щоб хореографічний образ одержав на

сцені найбільш вдале втілення, балетмейстер повинен ставити перед артистом конкретні завдання. Слід бути дуже уважним до деталей: окремих жестів, поз, рухів – все це підкреслює індивідуальність героя; його костюм, грим, манеру триматись.

У номері, де немає сюжету, присутній цілий каскад технічно складних рухів і комбінацій, або є найбільш цікавий малюнок танцю, найбільша динаміка рухів, найвища емоційність виконання, або інший балетмейстерський прийом. Таким чином, танцювальний текст тісно пов'язаний з драматичним розвитком дії і підкоряється законам драматургії.

У хореографічному творі один рух породжує інший, вони логічно зв'язані і складають єдине ціле. Інколи рух не виглядає гармонійно, якщо він виконується на місці. Але, якщо його виконати швидше, рухаючись по колу, він зразу стає цікавим і захоплюючим. Є рухи, які найбільш цікаво виглядають у виконанні за діагоналлю. Інколи ці рухи стають найбільш виразними і динамічними, коли вони виконуються в обертанні. Тому, створення хореографічного тексту повинно бути логічно пов'язане з малюнком танцю.

Висновки. Створити хореографічний образ означає змалювати в танці дію або характер, втілити на основі правдивого виразу відчуття, певну ідею. Створюється хореографічний образ завдяки тісній взаємодії музики, малюнку, хореографічного тексту, професійній майстерності виконавців і доповнюється допоміжними засобами танцю, костюмом, гримом, атрибутикою, світловим і шумовим оформленням. Злиття музичного і хореографічного образів дає цілісний художній образ у хореографії, вносить поетичний зміст і інтонацію.

Список використаних джерел

1. Бондаренко^оЛ.^оА. Методика хореографічної роботи в школі і позашкільних закладах. К. : Музична Україна, 1985.

2. Горбатова[°]Н. Створення художнього образу у хореографічному мистецтві // *Актуальні питання культурології: альманах наук. т-ва «Афіна»*. Рівне, 2016. Вип. 16. С. 81-86.
3. Фриз[°]П. Поліфункціональність художньо-естетичного змісту хореографічного образу // *Актуальні проблеми мистецької практики і мистецтвознавчої науки: Мистецькі обрії*. Київ, 2008. Вип. 1. С. 259-262.

Овчаренко Андрій,
викладач Полтавської міської школи
мистецтв «Мала академія мистецтв»
імені Раїси Кириченко (м.°Полтава)

ВИКОРИСТАННЯ АТАКИ ЗВУКУ ПРИ ГРІ НА ТРУБИ

***Анотація.** У даній статті розкривається поняття атаки звуку, характеризуються її різновиди, окреслюються складнощі застосування, пропонуються прийоми виконання. Даний матеріал буде корисний для учнів старших класів мистецьких шкіл, які навчаються грі на трубі, а також інших мундштучних інструментах.*

***Ключові слова:** труба, атака звуку; тверда, м'яка, проста, акцентована атака.*

***Постановка проблеми.** Сучасне духове виконавство ставить перед музикантом вимоги щодо оволодіння всіма засобами музичної виразності, вміння естетично осмислювати свою гру, втілювати різноманітні виконавсько-виражальні прийоми, використовувати всі види виконавської техніки, інтонацію, темпоритм, динаміку, агогіку, фразування, різні відтінки звучання тощо. Однією з найважливіших складових раціональної постановки при грі на духовому інструменті, зокрема на трубі, є атака звука, яка є одним з найважливіших факторів для його формування.*

***Сутність вивчення проблеми.** Питання аналізу проблем атаки звуку, артикуляції та функцій язика під час звукотворчого процесу знайшли відображення у працях С.°Горового, І.°Кобець, В.°Луб, Б.°Манжори та*